

„Úgy hívogatlak a barbár zsvajban”
(Tóth Árpád: A tympanon istennőjéhez)

2020. november, X. évfolyam 3–4. szám
Megjelenik évente négyszer

A debreceniség mintázatai:

Városi identitás és a lokális emlékezet rétegei a kora újkortól napjainkig

Szerkesztők: Bódi Katalin, Fazakas Gergely Tamás, Lapis József

Balogh István történész-etnográfus 1969-ben publikálta a Debreceniség című tanulmányát, a téma iránti érdeklődés pedig közel 50 év elteltével sem csökken. A debreceniség összetett fogalmának kérdése állt ugyanis a Magyar Emlékezhelyek Kutatócsoport 2018-as konferenciájának középpontjában. A frissen megjelent tanulmánykötet a Balogh-tanulmány által is inspirált konferenciának az anyagát tartalmazza.

Több szempontból is sokszínű gyűjteményről van szem elől azt sem, hogy bizonyos alkotók egyéni szó, hiszen olvasóként számos tudomány-terület világlátása, személyes élményei éppúgy formálják eredményeibe nyerhetünk betekintést. Az irodalom- és kultúrtörténeti témák mellett megismerhetjük a historiográfia, a társadalomtörténet, a médiatudomány, sőt, az építészet és a városmarketing szempontjait is. A logikus, átlátható tagolás pedig megkönnyíti a tematikus tájékozódást, mivel a hasonló fókuszú tanulmányok ugyanabban az egységben kapnak helyet. A sokféleség hátulütője azonban az, hogy némely tanulmány csupán felületesen kapcsolódik a kötet összetartó erejét jelentő debreceniség-fogalomhoz.

A tematikus változatosság mellett a korszakokon átívelő fogalom jelentésének időbeli alakulását, folyamatos változását is nyomon követhetjük. A Kazinczyhoz köthető kifejezés már megalkotásakor, a 19. század elején sem volt egyértelműen definiálható, értelmezéséhez pedig a Debrecenhez köthető erőteljesen református identitástudat elemeinek ismerete éppúgy szükséges, mint a mezőváros jellegből fakadó sajátos határhelyzet tudatosítása a városi és vidéki életforma között. A kötet tanulmányai emellett a fogalom komplex utóéletét is feltárják. Átfogó képet kapunk a hely sokszínűségéről, nem tévesztve

az általuk közvetített Debrecen-képet, mint az objektívebben vizsgálható társadalmi-gazdasági folyamatok. Más arcát mutatja a város Szabó Magda Szüret című elbeszélő költeményében, mint Móricz Zsigmond regényeiben vagy Térey János verseiben – a közös pontot a debreceniség fogalmának árnyalása jelenti.

A kötet erénye továbbá az integratív szemléletmód, ugyanis a debreceniséghez kapcsolt prototipikus tulajdonságokon kívül eső identitásmintázatok is megjelennek a tanulmányokban.

Jó példa erre a zsidó származású, majd katolizált művész, Fahidi Éva debreceni éveinek bemutatása, akinek munkássága éppolyan elvitathatatlanul kapcsolódik a városhoz, mint a református vallást követő Szabó Magdáé. A tematikus és szemléletbeli változatosságnak köszönhetően egy tartalmas és sokszínű kötetről beszélhetünk tehát, amely akár további kutatásoknak is irányt adhat. A debreceniség ugyanis egy komplex fogalom. Vizsgálatában sokféle nézőpontra és módszerre van szükség, amelyet egyedül a különböző tudományágak képviselőinek bevonásával lehet biztosítani – az irodalomtudománytól az építészetig.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjai lettek debreceni tanáraink

A Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi karának két professzora: Debreczeni Attila és Hoffmann István szeptember 28-án tartotta akadémiai székfoglaló előadását Budapesten, a Magyar Tudományos Akadémia székházában.

Debreczeni Attila, a Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet professzora „Széphalom: egy emlékezet-hely születése” címmel, míg Hoffmann István, a Magyar Nyelvtudományi Intézet professzora „Adat és elmélet a Kárpát-medence korai ómagyar kori nyelvi viszonyainak vizsgálatában” címmel tartott székfoglalót. Az eseményt S. Varga Pál akadémikus, az MTA I. osztályának nemrégiben megválasztott elnöke vezette, aki ugyancsak a Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet professzora és oktatója.

Történelmi pillanatnak mondható az egyetem történetében, hogy egy időben két oktatóját is akadémiai taggá választották, nem beszélve arról, hogy a Magyar Irodalom- és Kultúratudományi, illetve a Magyar Nyelvtudományi Intézetben öt akadémikus: négy irodalmár és egy nyelvész folytat oktató-, kutató- és tudományos tevékenységet.

Elsőként Debreczeni Attila tartotta meg előadását, amelyet megelőzött Kecskeméti Gábor MTA levelező tagjának laudációja. Debreczeni két meghatározó szakterületét: a filológiai-textológiai munkát és az irodalomtörténeti interpretáció teljesítményeit szoros egymásra hatásukban vette számba. Munkájával bekapcsolódott Csokonai Vitéz Mihály életművének kritikai kiadásának elkészítésébe, illetve számtalan tanulmányt és egy monográfiát is megjelentetett. Második, Tudós hazafiak és érzékeny emberek című monográfiájának központjában

Kazinczy Ferenc és egy korábban megfogalmazódott hatalmas feladat állt: kritikai kiadást készíteni annak a Kazinczynak az életművéből, aki csaknem mániákusan dokumentálta önnön tevékenységét. Nyomatott változatokban is közölte a feldolgozott szövegeket, de a fókuszban az elektronikus közzététel állt, amelyet teljesen új alapokra helyezett. Ennek köszönhetően a textológiai feldolgozás annyira előrehaladt, hogy már a legkülönbébb hírvészavakban megképződő irodalom- vagy eszmetörténeti érdeklődés kielégítésére is alkalmasnak tekinthető.

Debreczeni röviden szólt arról, hogy milyen édes teher egy ilyen előadás témáját kiválasztani, amely a szélesebb tudományos közönség előtt is érthető és érdekes, végül Széphalom-témája mellett döntött. A Széphalom-témát a hely Kazinczy szövegeiben való három és fél ezer előfordulása alapozta meg, a vizsgálat alapját ezen szövegek kontextualizálása képezte, kiemelten a toposz- és emlékezetkutatások távlatából. Előadásának felépítését Széphalom névhasználati típusai határozták meg, a kifejtés rendje Széphalom mint praedium, sírkert, menedék, helynév, nyomdahely és emlékezhely egymást követő értelmezésén alapult. Hoffmann István székfoglalója előtt Kiss Jenő, az MTA rendes tagja tartotta meg laudációját. Kiemelte, Hoffmann István az első, aki névtani székfoglalót tart, mondhatni történelmi pillanat részesei lehettünk. Kezdetől fogva intenzíven és eredményesen kutatta a helynevek történetét, illetve felállította az MTA–DE Magyar Nyelv- és Névtörténeti Kutatócsoportját. A magyar nyelvtörténet ómagyar kori kutatási lehetőségeit kitágította, kutatás-módszertani megújulást is hozva egyúttal, ugyanis megújította a helynevek leírására szolgáló tipológiát a 20. század vége felé megjelenő

modellelmélet bevonásával, s funkcionális alapokra helyezte azt. Előadásának központjában nyelvünk legrégebbi írásos forrásai, a szórványemlékek álltak, ezek tudományos hasznosításának kérdéseit taglalja a munkájában. A magyar nyelvű szórványok többnyire tulajdonnevek: személynevek és helynevek. Hoffmann jelenleg a helynevekkel foglalkozik, mert úgy gondolja, hogy nemcsak a magyar nyelv történetével kapcsolatos tudásunkat, hanem más történeti tudományok ismeretanyagát is jelentősen gyarapíthatja. Fontos célkitűzése igazolni, hogy a szórványemlékek helynévanyagának tudományos elemzése alapjaiban határozza meg a magyar nyelv történetének kutatási lehetőségeit, így új távlatokat nyithat a magyar nyelvtörténetírás előtt.

A Tympanon és az egyetemi hallgatóság nevében gratulálunk professzoraink kitüntetéséhez és további eredményes kutatói életutat kívánunk.

Fotó: www.unideb.hu

Fiatalok a régiségben...

A Fiatal Kutatók Konferenciájának utódjaként jött létre a Fiatalok Konferenciája (FiKon), amelyet 2013 óta minden év őszén megrendeznek. Az esemény megálmodói és elindítói az ELTE Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézetének hallgatói voltak. A konferencia azonban minden esztendőben más-más intézményben kerül megrendezésre. A tanácskozások fókuszában a régiségből ránk hagyományozódott szövegek, azaz elsősorban középf- és kora újkori textusok állnak. A FiKon az utóbbi években számos fiatal kutató (PhD, BA, MA, OMA hallgató) számára nyújtott lehetőséget arra, hogy eredményeit a szűkebb szakmai közönség előtt prezentálhassa.

A Debreceni Egyetem Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézete is évről évre képviselteti magát a rendezvényen: egy-egy hallgatója előadóként, egy-egy oktatója szekcióvezetőként vesz részt a konferencián. Az idei évben, a 2017-es esztendőt követően immáron második alkalommal intézetünk társszervezőként is bekapcsolódott a rendezvénybe. Ezúttal, a járványügyi korlátozások miatt, nem egyetemünk valamelyik előadóterme, hanem a virtuális tér adott lehetőséget a legújabb kutatási eredmények bemutatására. Az előzetes szervezési feladatokban intézetünk három hallgatója, Király Anna, Nagy Dávid Krisztián és Vitkai Nóra is részt vettek.

A Fikon középpontjában idén a kéziratos és nyomtatott kultúra állt. A szervezők így ehhez a szűkebb tárgykörhöz várták az előadásokat.

A konferencia intézetünk korábbi doktoranduszának, jelenleg a BTK ITI tudományos

főmunkatársának, Tóth Zsombornak a plenáris előadásával vette kezdetét, Manu propria: kéziratos és nyomtatott íráshasználati kultúra a „hosszú reformáció (1500–1800)” alatt címmel. Az előadás kiválóan kontextualizálta a kéziratos és nyomtatott kultúra témáját, ugyanis újabb megközelítésben, általános szempontokat kívánt felvázolni a régiség mediális viszonyainak értelmezéséhez. A tanácskozás ezt követően, mindkét napon három-három szekcióval folytatódott. A vezető elnökök között idén a Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet két oktatója is szerepelt. A szövegvariánsok tanulságai című szekciót az intézet berkein belül működő Klasszikus Magyar Irodalmi Textológiai Kutatócsoport vezetője, Debreczeni Attila, A tudós munkája a kéziratokkal elnevezésűt pedig intézetünk igazgatója, Fazakas Gergely Tamás vezényelte le.

Nagy örömünkre szolgált, hogy A jezsuita szerzetesek kéziratosság és nyomtatás között című szekcióban másodéves magyar mesterszakos hallgatónk, Vitkai Nóra (Száraz Orsolya tanítványa) is előadott.

Előadásának címe A harag Landovics István SJ prédikációiban volt. A prezentáció első részében a XVII. századi nyomtatvány formai-tartalmi jegyeit és könyvtári előfordulásait, a másodikban a Landovics-prédikációk harag-elméleteit tekintette át. Egyfelől a harag bölcséleti, orvoslási és szónoklati vonatkozásait, másfelől a harag Landovicsnál szereplő jegyeit mutatta be példákkal. Az előadóhoz érkezett kérdések további szempontokat

kívántak felvázolni a kutatás későbbi fázisához, amely még ki fog egészülni a prédikáció kortárs retorikai elméletek szempontjából történő vizsgálatával.

A konferencia szakmai eredményeit tekintve sikerrel járt, hiszen számos konstruktív kérdés érkezett az előadókhöz, akik részben ezekből is inspirálódva tovább folytathatják megkezdett munkájukat. Köszönet illet minden kedves szervezőt és résztvevőt, aki valamilyen szerepet vállalt a konferencia lebonyolításában, különös tekintettel az ELTE, az MTA-SZTE és a PIM részéről Kovács Annamáriának, Molnár Annamáriának, Szűcs Katának, Virág Csillának és Vrabély Márknak. A konferencia tanulmányaiból előreláthatólag konferenciakötet is készül, amelyet – a korábbi évek sikeresnek bizonyuló kiadványaiból kiindulva – már nagy érdeklődéssel várunk.

FTKON

Interjú Maticsák Sándorral

Napjainkra egyre égetőbb kérdéssé vált a nyelveredetre vonatkozó tézisek milyensége és minősége. Az egyes médiumok állandó rendszersséggel számolnak be tudománytalan, mondhatni dilettáns nézetekről, amely a közgondolkodás beszenyezését eredményezi a nyelvrokonságról. A BTK egyik professzora, a Finnugor Tanszék igazgatója Maticsák Sándor tanár úr, amellet, hogy csokorba szedi a tévhiteket, lándzsát tör a finnugor rokonság mellett. Az idén a Gondolat Kiadói Kör kiadásában megjelent könyve egyfajta látletet a nyelvrokonság mai álláspontjáról, amit az alábbi sorokban részletesen ismertet.

Tympanon: A könyv megírása kapcsán mi volt a motivációja?

Maticsák Sándor: A könyv megírása évek óta érlelődött bennem, mostanra sikerült egy vastkos könyv formájában megfogalmazni nyelvünk eredetével kapcsolatos mondanivalómat. Az utóbbi időben a magyarországi sajtóban a tudományosan megalapozott nézetek mellett egyre-másra jelennek meg félrevezető információk is. Sokan hiszik, hogy hunok, törökök vagyunk, a suméroktól vagy a

szkítáktól származunk, netán a magyar volt a világ ősnelyve, mi népesítettük be a Földet, sőt, egyenesen az úrból, a Szíriuszról jöttünk, s még Jézus is magyar volt. Ezeknek a nézeteknek a hátterében a dicső múlt keresése rejlik: a dicső magyaroknak nem lehetnek rokonaik a szegény szibériai vogulok és osztjákok, a „halszagú atyafiak”, hanem a világ legrégibb írásbeliségével rendelkező sumérok, az 5. századi Európát végigverő, harcos hunok vagy a kelet-európai sztyeppét a honfoglalás előtti évszadokban uraló ótörökök.

Tympanon: Kiknek íródott a könyv elsősorban?

M.S.: Könyvem elsősorban középiskolai tanároknak, magyar és történelem szakos egyetemistáknak, a nyelvünk és népünk eredete iránt érdeklődő olvasóknak szól, azaz mindazoknak, akiket mint „művelt nagyközönséget” szokás emlegetni. A könyv szerkezetét, nyelvezetét igyekeztem ehhez igazítani, megmagyaráztam a nyelvészeti fogalmakat, s próbáltam minél több háttérinformációt is adni.

Tympanon: Tartalmát tekintve mennyire problémaorientált, mennyire gyakorlati jellegű?

M.S.: A kötet nyolc fejezete egyfajta „nyelvészeti-őstörténeti svédasztalt” kínál az olvasóknak. Szólok a magyar nyelv presztízséről, az európai nyelvek rangsorában elfoglalt helyéről; a nyelv- és néprokonság összekeverésének csapdájáról, a nyelvészet és a genetika kapcsolatáról.

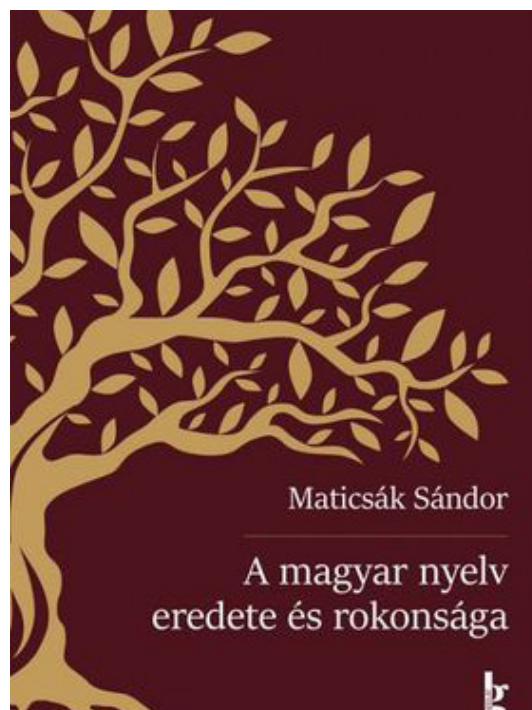
Áttekintem az elmúlt évszázadok és a jelenkor tudománytalan rokonítási kísérleteit és azok okait, a dicső múlt iránti vágyakozást, a tudomány tagadásának vadhajtasait, az összeesküvés-elméleteket.

Foglalkozom az őshazaelméletekkel, Magna Hungaria és Etelköz kérdésével, a kettős honfoglalással. Ezek a fejezetek inkább „gyakorlatibb” jellegűek. Hosszú

fejezetet szentelek a nyelvrokonság hang- és alaktani bizonyítékainak, ez a „tömény” nyelvészeti rész.

Tympanon: Ön szerint a könyv hatással lesz-e a finnugor elmélet tagadóira?

M.S.: Van egyréteg, akiket semmilyen körülmények között nem lehet megingatni (tév)hitükben. Ők az összeesküvés-elméletek, a dicső múlt keresésének hívei. Immáron évtizedek óta próbálom megfejtetni, de sikertelenül: vajon a mai magyar népességnek mennyiben jobb vagy rosszabb attól az élete, hogy finnugorok vagy hunok? A nyelvészet nem ítélkezik. Könyvemben azokat a tudományos módszereket mutatom be, amelyekkel kétséget kizáróan igazolni lehet, hogy a magyar nyelv (nem a nép, hanem a nyelv!) finnugor eredetű. A többi az olvasókon múlik.

Fotó: Maticsák Sándor

Xavier Daugreilh: Őszintén szólva

Rendezte: Gemza Péter

Xavier Daugreilh francia színész, színpadi szerző, aki 1997-ben az Accalmies Passagères-nek köszönhetően elnyerte a legjobb francia vígjátéknak járó Molière-díjat. Daugreilh több művében foglalkozik azzal, hogy a hazugság hogyan szövi át és alakítja az életünket. Erről szól a Magyarországon először látható, Őszintén szólva című darabja is, melyben a 30 és 40 év közötti korosztály hazugságokkal tarkított (tragi)komikus életét tárja elénk, rávilágítva arra, hogy mi mindannyian maszkokat viselünk.

A történet a főszereplő, az elvált újságíró, Serge (Mercs János) köré épül, aki, bár anyagi nehézségekkel küzd, erkölcsi okokból nem hajlandó elfogadni a barátja által felajánlott állást. Ám ez a barát, a Herczeg Tamás által alakított Cyril nemcsak Serge pénzügyi, de szerelmi életére vonatkozóan is megoldási lehetőséget kínál. Ez pedig nem más, mint a hazugság. Hosszas vívódás után Serge enged a kísértésnek, és a Cyril által javasolt útra lép. Ennek azonban következményei vannak. Elindul ugyanis egy meglehetősen komikus eseménysor, amely garantálja a nézők számára a felhőtlen kikapcsolódás élményét.

A darabban megjelenő konfliktusok oka a leggyakrabban az, hogy a szereplők a címtől eltérően nem őszintén szólnak. Álarcokat viselnek, játszmáznak, taktikáznak. Ez egy többszörösen összetett dolog, ha figyelembe vesszük azt, hogy a színészek

megtestesítenek egy adott, valószínűleg saját identitásuktól eltérő karaktert, amely elleplezi „valós” énjét.

A sors iróniája, hogy a darab megtekintése közben a nézők is maszkokat viselnek, így ténylegesen és képletesen is igazzá válik: mindannyian álarcot viselünk.

Ez a minden elemében modern vígjáték meglehetősen szemléletes díszlettel rendelkezik. A cselekmény jelentős hányada egy belvárosi lakásban játszódik, a helyszínváltások azonban (olykor a tér minimális átalakításával) könnyedén nyomon követhetők. A közönségnek a darabban való azonosulását nagymértékben segítik a sematikus szereplők. A megtekintés során az egyes szereplőknek köszönhetően ugyanis bizonyosan „találkozunk” magunkkal, vagy akár egy ismerősünkkel. Ennek okán pedig nemcsak a 30 és 40 közötti korosztály számára élvezetes ez a darab, hanem bármely felnőtt ember számára.

A Csokonai Színház felújítási munkálatai miatt jelenleg nem a színház épületében, hanem a Debreceni Művelődési Központ Pódiumtermében tekinthető meg az előadás, ennek a helyszínváltásnak azonban semmilyen negatív vonzata nem tapasztalható, a színházi élmény így is garantált.

Fotó: Máthé András

Veszedelemes Viszonyok (1988) – filmklub ajánló

Rendezte: Stephen Frears

„It's beyond my control” hangzik a film legemlékezetesebb mondata. Így érezhetünk mi is a jelenlegi járványhelyzettel kapcsolatban. Azonban még mindig vannak olyan területei az életünknek, melyek elfeledtetve velünk a külvilágot, vigaszt és kikapcsolódási lehetőséget tudnak nyújtani. Az egyik ilyen meghatározó terület számunkra a művészetek világa. Nem meglepő módon az olvasás és filmkultúra 2020-ban sokak menedékévé és (újra) hobbijává vált. Ez utóbbit megragadva szervezte meg a Bán Imre Kultúratudományi Szakkollégium és az Apollo mozi a biztonsági előírásokat szem előtt tartva a közös filmklub eseményét október 20-án.

Stephen Ferars 1988-ban rendezett filmje több, mára színészlegendává vált – de akkor még pályakezdő – számára bizonyult áttörésnek, többek között Keanu Reevesnek vagy éppen az akkor 35 éves John Malkovich számára. A film sikere bizonyosan abban is rejlik, hogy igyekezett korhű maradni Choderlos de Laclos azonos című regényéhez. A forrásmű a korra oly jellemző levélregény, melyet 1782-ben adtak ki először Franciaországban, majd hamar tiltott olvasmánnyá is vált hosszú évtizedekre. A filmvetítés után intézetünk oktatója, Dr. Bódi Katalin tartott rövid előadást a filmről az irodalmi párhuzamot és a keletkezéstörténetet is megmutatva. A filmklub alkalmaira minden érdeklődőt szívesen várnak, nem csak a szakkollégium tagjait. Így

a közös beszélgetés alkalmával számos nézői szempont felmerült, sőt talán nem túlzás azt mondani, hogy alapvető nézői attitűdök is ütköztek, például a kosztümös filmek élvezhetősége vagy épp a karakterek hitelessége kapcsán. Biztosan állítható tehát, hogy legalább három órára minden néző átléphetett a film valóságába, a csodált 18. század Franciaországába.

Pályázati felhívás

Kedves Olvasó! Írtál már valaha verset? Esetleg novellát? Inkább a slam poetryért rajongsz? Ha eddig nem volt alkalmad megmutatni írásaidat másoknak, mi most lehetőséget kínálunk erre.

A tympanon.szerk@gmail.com email címre beérkezett pálymunkák közül a következő lapszámokban közzé tesszük a legjobbnak ítélt verseket és prózaműveket.

Naplórészlet(ek) a karanténból

Közzéteszi: Fazakas Gergely Tamás

2020 tavaszán a távoktatás nehézségei közepette nemcsak változatos feladatokkal szeretők volna motiválni a hallgatóinkat, hanem reflexiókra is biztatni őket: részint a különleges helyzet, részint önmaguk értelmezésére. Az Olvasáselméletek, 2. című kurzuson az Önéletírás-olvasás témakört, egyebek mellett, úgy dolgoztuk fel, hogy néhány lapos karanténnaplót vagy emlékiratot kellett készíteni, tetszőleges stílusban, illetve műfajban. Lehetett önálló hangot keresni vagy éppen konkrét szerző stílusában írni, akár parodisztikusan is: ötleteket merítve Szent Ágostontól kezdve Bethlen Miklóson, Bethlen Katán, II. Rákóczi Ferencen és Rousseau-n keresztül egészen Kassáig, Illyés Gyuláig, Rejtő Jenőig, Máraiig, illetve a 21. századi gasztrobloggerekig is akár. Az igen jól sikerült munkák közül azokat közöljük, amelyek szerzői jóváhagyták, hogy félig fiktív, félig valós elemeket tartalmazó szövegeik nyilvánosság elé kerüljenek.

Kegyelmes Olvasó!

Ezúton közlöm a méltóságos Nyilvánossággal dédanyám confessiójának rövid fragmentumit. Szolgálok útmutatásként és támaszként a nehéz időkben, hisz önnön maga is vésszel terhes korokban íródott. Hitében erős, nagyszerű jelleméről emberöltők múltán is példát vehetnek a keresztyén asszonyok. Írásiban pusztán az apróbb hiányosságokat foldoztam be, magam gondolataival azokat meg nem toldottam, ezért vagynak nagyobb részek fel nem jegyezve. Kiegészítésképpen e nemes lelkű asszony confessiójának hiányosságait két okban meg kell jegyezmem. Első az, hogy az akkori körülmények nem engedtek dédanyámnak lehetőséget a terjengősségre, erősödő betegsége magányosan viseltetett, ereje fogytán vala. Második az, hogy a nyavalya még jelen vagyon az országban, mikor a Krisztus Urunkban való hit által dédanyám megidvezült. Nem volt hát, ki gondoza manuscriptomát, és az Úristen tetszése szerint, ahogyan dédanyám betegségiben sokáig gyötrődött, úgy az időnek vasfoga által írási sem kíméltettek. Vedd hát, kegyelmes Olvasó, egy igaz keresztyén végső vallomását és szíveket lágyító imádságát.

Nagyatyám után neveztetett Bereczki Péter

Előjáró beszéd a keresztyén istenfélő olvasóhoz

Az Istennek bölcsessége mélységes, meglábalhatatlan, utai megtudhatatlanok. Nem kételkedem hát döntésiben, melyek soha nem voltak hiábavalók. Az Isten teremti, és ha ez a múlandó, képlekeny sár azt hiszi, hatalma vagyon sorsa felett, akkor büntet. Tudomásunk vagyon hasonló történetekről, ahogy az Ó-, úgy az Újtestámentomból is. Megcsalhatatlan az Isten, vétkeinkről mind tudomása vagyon, mert mind bűnösökként láttuk meg ez világot.

Életemnek folyása

Születtem ez nyomorúságokkal teljes világra Debreczenben, az Úr 1681-ik esztendejében Kisasszony havának 7-ik napján Hausel László úrtól, ki született Kemecsen, 1652-ik esztendőben és Tordai Ágnes asszonytól, ki született Pécsen, 1651-ik esztendőben. A keresztségben a Katalin nevet kaptam, édesanyám szívének vágya szerint. Neveltettem Debreczenben, mely városhoz jelentéktelen életem kötve vagyon, két szerető szülőm keze alatt, boldog gyermekkorban, az Isten áldja meg jóságos lelküket, dolgos kezüket. Édesatyám otthonából házassági életre adattam Bereczki László úrnak, mely által született ez világra Péterünk 1703-ik esztendőben, egyetlen gyermekünk.

Az éveket, melyeket a nyomorúság borítja nem árnyékol a kegyelmes Úristen jóakaratóból, nem gondolom említésre méltónak. Távol álljon tőlem büszkeség és hiúság ezen a végső órán, melyet szívem már oly régóta óhajt.

Egyetlen gyermekem, az Isten óvja minden bajtól, drága Péterem idegen országokban tanul, hírt róla régen kaptam. A betegség, mely bűnbánatra kényszerít mindeneket, nem engedi leveleimnek elhagyni a vármegyét, hiszen nincsen, ki általvinné azokat. Bármilyen legyen az Úristen végzése, szívem nem háborog, mert tudom, hogy bölcsessége mélységes, utai megtudhatatlanok.

Vezeklésem napjai

Méltatlan lelkemnek nagy bűneiért az Isten nehéz kísértetek közé tett engemet. Bajaim kezdődtenek életemnek harminchatodik telén, mikor is édesanyámnál tett látogatásomat követően szülővárosából hazatérve betegség által ágyba szegeztetém. Háromszor fordult már a természet nyár-ból ismételten télbe, de ha siralmas napjaimat enyhítette is az Úristen, bűnös lelkem gyengélkedő hitét megerősítve újabb gyötrelmekkel terhelte múlandó testemet. Adj erőt, Istenem, hogy hitem el ne vesztsem, ha a halál árnyékának völgyében járom is. Áldott legyen az Úr neve, amiért bűnhődhetem keze által.

Betegségbe esvén a könnyű napok végükhöz érkeztenek életem folyásában. Testem nyomorúságos megpróbáltatásait tűrvén, időmet az Úrhoz való imádságoknak szentelvén, hitem megerősödött. Imádsággal és a bűnösökért való könyörgésekkel mulatván napjaimat, sújtott édesanyám halálhíre. Megrendülve testi bajaim fellángoltanak. Bűnös vagyok, Úristen, amiért kételkedtem döntésemben, tudom, letért lelkem utadról, kegyelmes Isten, és ezért büntetted engemet. Még azon hónapban hallám a hírt: édesatyám is meghalt, követve jó anyám lelkét az örök idvességre. Az árvák sorába csak harminchat esztendősen íratattam, és hálátlan lelkem mégis nyomorú sorsom felől kesergett. Megértve az Isten végzését, keresztemet könnyebbnek érezve, elmerültem hát az igaz hitben, és Istenem, tetszésed szerint betegségem is enyhülni bizonyult. Történt, hogy az országban közel három esztendő múltán kitört a messze földről hozott nyavalya, és mivel csak távolról hozott hírekből értesültem róla elsőnek, magam megpróbáltatási jobban gyötörtének akkoriban. Győrfi Pál uramnak levele adott végül tudósítást a betegség szapora közeledtéről, annak ragaszkodó voltáról, hogy ki egyszer megkapja azt, azon földi orvosság nem segíthet. Óva intett Pál uram mindennemű társaságoktól, hiszen tudva vagyom immár, hogy a testi betegségektől meggyötört, az idő kegyetlen múlásától megvénült testek adják most vissza lelküket az Úristennek. Megértve ez égi csapás súlyosságát, testem megpróbáltatásait nem bánván, egyetlen aggodalmam fiam sorsa iránt támadt, kinek létéről hírt hiába óhajtottam, nem kaphattam. Aggodalmim bár úgy tűntek, felemésztik megpróbáltatott lelkemnek törekeny nyugodalmát, Péterem utólag levelében értesített megbetegedéséről, és csodálatos gyógyulásáról. Örökké hálás szívem, kegyelmes Úristen, amiért megemlékeztél róla és megtartottad őt.

Megkapván egyetlen fiam levelét, és a hírrel együtt ez ismeretlen nyavalyát is, betegségektől régóta terhelt testem most megroppanni látszik. Tollat ragadtam, én Istenem, hogy ne csak imáimban vessek számot előtted életemmel, de földi maradványimmal együtt tévelygő lelkem bűnbánata is fennmaradjon.

Könyörgés a jóságos Úristenhez

Édes Istenem! Hallgasd meg szenvedő leányod imádságát, melyeket tehozzád intéz végső óráján. Ne hagyd lelkem elveszni, Úristen, emlékezz meg szolgálódról! Boldog gyermekkoromnak, kísértetektől mentes ifjúságomnak véget vetve nehéz próbák elé állítál engemet, melyért örökké hálás az én szívem tehozzád. Megpróbáltatásimban bizonyíthatom igaz hitemet. Ahalál árnyékának völgyében járok, s te velem vagy, Úristen. Fűves legelőkön nyugtatsz engemet, és csendes vizekhez terelgetsz engemet. Tehozzád szomjuhozik én lelkem, s hamarosan színed eleibe járulhatok. Hányszor emlékeztél meg rólam, óvtál minden nyomorúságtól? És én mégis háládatlan voltam. Igaz ösvényidről letérve kételkedtem végzésidben, de Péter fiamat mégis megsegítetted bajában. Ha ajkaim örökké zengenék dicséretid is kevés volna bölcsességed és jóakaratod illő magasztalására, hatalmas Isten!

Esedezem tehozzád, örökkévaló Isten, hogy fogadd jószívvel gyalgó lelkem könyörgését. Tudod, szívem mily kisgyermek, ne viszonozd tagadásom! Bocsásd meg, Úristen, vétkeimet, s az árnyékvilág árkein őrkdj énfelettem! Ne hagyd el engemet, kegyelmes Isten földi magányomban. Kínjaim, érzem, színed elé állítanak engemet. Ítéld felettem, bölcs Isten, amiképpen eddig is ítéltél, és én boldog szívvel viselem végzésed. Ámen.

Írtam Debreczenben, 1720. esztendő április havának 23-ik napján.

2020. március 11.

Ugyanolyan szerdai napnak indul, mint az összes többi. Bemegyek az egyetemre, beülök az óráimra, majd együtt tanulok és kávézok a barátaimmal. Estére azonban kisebb kavalkád alakul ki. Nem igazán örülök neki, amikor megtudom, hogy bezárják az egyetemeket. Így a szakdolgozat leadási határideje előtt majdnem három héttel, az amúgy is ijesztő helyzet még ijesztőbbé válik.

2020. március 12.

Megkapjuk a hírt a továbbiakról. Fel kell készülnünk nekünk, hallgatóknak és az oktatóknak is a távoktatásra. Nyilvánvalóan semmi tapasztalatom nincsen a távoktatást illetően, így kíváncsian várom, milyen lesz.

2020. március 26.

Felvéve a távoktatás által diktált iramot – ami első nekifutásra nem volt túl egyszerű –, a napjaimban újra megjelenik valamiféle rutin. Az az igazság, hogy az életem mostanság nem valami színes, sőt kifejezetten monoton. Reggel felkelek, tanulok, és ha netán ezeket „megunnám”, akkor a szakdolgozatomon is csiszolgotok kicsit.

2020. március 29.

Ki gondolta volna, hogy az unokahúgaim még így, videohíváson keresztül is rám tudják kényszeríteni, hogy szadójára is megnézzük együtt a Jégvarázs című mesét. De nem panaszkodom, mert addig is – így vagy úgy, de – együtt töltjük az időt. Vasárnap van, úgyhogy a mesedélelőtt után anyával és a húgaimmal megtartjuk a szokásos vasárnapi főzőcskézésünket, azzal a különbséggel, hogy most nem kell visszamennünk a kollégiumba, így az egész nap a miénk.

2020. április 2.

Csütörtök. A húgaim szerint ezekben az időkben néha muszáj olyan napokat is beiktatni, amikor úgy teszünk, mintha nem lenne semmi problémánk. Így a szokásos (jó)pár órás tanulás után úgy döntünk, elmegyünk egy kis egészségügyi sétára. Este pedig a Cluedo Sherlock Holmes-os kiadású társasjátékának táblája felett megy a harc, hogy kinyomozzuk, ki is ölte meg Jim Moriartyt.

2020. április 3.

Egyre nehezebbek ezek a napok. Legalábbis annak tekintetében, hogy nem találkozhatunk a család többi tagjával és a barátokkal. Azelőtt természetes volt, hogy bármikor meglátogathatom a nagyszüleimet vagy az unokahúgaimat. Most egyedül a telefonom képernyőjén láthatom őket. A szokásos időpontban megcsörren a telefonom, és el is kezdünk beszélgetni. Szerencsére mindenki jól van.

2020. április 4.

Ma van apa születésnapja. Minden évben együtt ünnepeljük, annak ellenére, hogy ő egy másik városban él a párjával. Ez most nem lehetséges, így videóchaten keresztül veszünk részt a köszöntésében. Miután elénekeljük neki a születésnapi dalt, elfújja a gyertyákat. Boldog születésnapot!

2020. április 7.

Nem tudom elhinni, hogy az a legérdekesebb dolog mostanság az életemben, hogy elkészíthetem II. Erzsébet angol királynő kedvenc teasüteményét. Abban sem vagyok teljesen biztos, hogy miért olvastam el ezt a cikket az interneten, nemhogy abban, hogy miért is készítem el. Szeretek sütni és szeretek új dolgokat kipróbálni. Talán ezért. Az estét tanulással töltöm.

2020. április 10.

Ma sikerült a szokásosnál jóval korábban felébrednem, így viszonylag hamar végzek a teendőimmel. Miután megtanulok, úgy döntök, hogy megint újraolvasom Jane Austen Értelem és érzelem című klasszikusát. Már nem tudom hanyadjára, de még mindig felfedezek benne olyan újdonságokat, amelyeket eddig nem vettem észre. Teszem ezt egészen addig, amíg rá nem jövök, hogy olvasás helyett lenne még mit csiszolgatni azon a nyavalyás szakdolgozaton. Ó, a süti borzalmas volt. A királynő ízlése édességek terén számomra eléggé meg-

2020. április 12.

Húsvét vasárnapja. Idén csak öten ünneplünk. Se nagyszülők, se nagynénik, se nagybácsik, se unokatestvérek. Ma korán reggel hozzákezdünk elkészíteni az ebédet és megsütni a süteményt. Szerencsére nem a királynő kedvenc teasüteményét. Délután pihenünk, és megnézünk egy filmet.

2020. április 16.

Mivel nemrég új házba költöztünk, így gőzerővel zajlanak a felújítások. Miután a szokásos videochat után meggyőződtem róla, hogy mindenki jól van, elhívom a testvéreimet egy újabb egészségügyi sétára, addig sem leszünk láb alatt. Délután ismét tanulunk. Írtam, hogy nem valami érdekesek a napjaim.

2020. április 20.

Mivel nem bírok magamnak parancsolni, így tanulás előtt elolvasok néhány újabb fejezetet a könyvemből. Majd sikerült meggyőzni magam, hogy festés helyett a szakdolgozatommal foglalkozzak.

2020. április 22.

A napi rutinom elvégzése után van időm arra is, hogy a szokásosnál egy kicsit jobban aggódjak a jövőt illetően. Nem tudom, meddig tart még ez a karantén. Remélem, minél hamarabb vége lesz, és nemsokára újra a nagyszüleimmel és az unokahúgaimmal ünnepelhetem a névnapokat, születésnapokat. Újra találkozhatok a barátaimmal, és elmehetek a falu határánál messzebbre is.

2019 decemberében egy Mongóliával határos keleti országban ragályos betegség kezdett pusztítani, ami testi lelki gyötrelmeket hozott az emberekre. Magyarország Debrecen nevű városában a mi életünket e veszedelem március hónapjában kezdte el sújtani, amely újfent olyan következményekkel járt, hogy többi embertársunktól el kellett zárkóznunk és saját lakásunk szigetté vált, amelyen számkivetettként élünk, akárcsak a többiek a saját szigetükön. Az első hetekben pihenésnek szenteltük időnket, elvesztve az idő realitását, amelyben összefolytak a napok, és kezdtem elveszíteni józan lelki nyugalmamat. Kénytelen voltam arra a belátásra térni, hogy eljött az idő és neki kell látnom feljegyzéseket tenni határidőnaplómban a magam mögött hagyott napok elfoglaltságairól. Három hét után megunni véltem semmittevésemet, és megteltem reménnyel, hogy a teremítő véget vet eme borzalmas elszigeteltségnek. Addig józan szellemem olyan oktan szenvedélybe csapott át, amely nem engedett börtönömben való maradást. Elmémben ekkor már kalandos gondolatok fogantak, és nem tudtam másra gondolni, csak az utazásra: elmenni a szoláriumba gesztenye- és olajbarna színt szerezni, levágni hajamat és kezelteni arcom bőrét, csak erre tudtam gondolni.

Makacs hajlamaimmal tisztában lévő apám, nyugtalanságomat látva, magához hívott, és azon tanakodott hangosan, hogy vajon pusztán kóbor milyenségem, vagy női hiúságom és szeszélyem késztet elhagynom a házat. Kért, hogy ne cselekedjek könnyelmű ifjú leányzó módjára, és figyelmeztetett, hogy a balsors a könnyelműekre és az emberek legalsó osztályára csap le elsőként. Intésére elhatároztam, hogy a csendes és szorgalmas napoknak élek, de később felindulásom megint csak arra ösztökölt, hogy szegüljek ellen az intelmeknek, és vágjak neki a kozmetikus felé vezető útnak. Anyámat és testvérhúgomat jobbnak véltem nem beavatni utazási terveimbe, így szököve távoztam tőlük. 2020. április 17-én gépjárműmbe szálltam. Előző éjjelem nyugodt alvással telt, és derűsen merengtem azon, hogy a mélyhámlesztásos terápiát, az ultrahang-hullámokat alkalmazó kúrát, vagy a huszonnégy karátos arannyal dolgozó orvoslás módját válasszam arcbőröm kényeztetésére. Azonban utam során számos akadállyal kellett szembenéznem, amelytől megelevenedtek előttem apám jó tanácsai. A közlekedési lámpák vészjóslóan villogtak sárga fényükkel, előre jelezve, hogy hiányukból adódóan az útra és kereszteződésekre józanon kell figyelnem, biztonságos továbbhaladásom érdekében. E bölcs gondolatom a Pesti utca és Mester utca találkozóponyjáig tartott bennem, ahol utamat állotta egy koccanásos baleset, amelynek egy könnyű sérültje volt. Azon gondolaton szorongván, hogy ez én is lehettem volna, fogadalmat tettem, hogy amint vége kozmetikus kalandomnak, azonnal hazasietek apám házába, és nem teszem ki magam veszedelmeknek. Nem telt belé húsz perc, és a forgalmat sikeresen elirányították, így folytathattam viszontagságos utamat. Azonban mielőtt indulásomtól számított harminckettedik percben célt értem, egy csodálatos termetű fekete macskát kis híján elütöttem járművemmel, valódi ijedelem vett rajtam erőt, és ezt már tényleg az Úristen figyelmeztetésének véltem.

Ahogy beléptem a kozmetikushoz, rossz kedélyem egy perc leforgása alatt ellentétébe csapott át, és eszem újból szüntelenül a kezelés kiválasztásán járt, amit sikerrel meg is tettem: az ultrahang hullám gyógmódját választottam. A szépségipar rejtelseit ismerő kozmetikus először mindenféle csecsebecsét kipakolt arcom köré, majd munkája iránti szenvedéllyel elmagyarázta a kúra folyamatát, és nekikezdett szépítesemnek. Én eközben lázasan gondolkodtam, hogy majd szép fejemmel milyen irányt szabjak életem eme napjának, mert hazamenni apám házába mégis szégyelltem. Miután kozmetikusom megkapta fizetségét, tétovázva sétáltam vissza humán szállító gépkocsimhoz. Hosszú perceként át tartó töprengés után ama ragyogó ötletem támadt, hogy ez remek alkalom arra, hogy meglátogassam jövődöbeli férjemet, akinek kötelessége bölcs tanácsokkal ellátni sanyarú élethelyzetemben. Mivel éreztem fejem felett a teremítő fenyegető büntetését apámnak való ellenszegülésemért, igyekeztem igazán megízlelni napom szabadságát, ezért aztán a közeli szoláriumnál megálltam aranyló barnaságot szerezni. Hogy mai kirándulásom csak veszedelmemet okozza, a tükörbe tekintve bizonyosodott be igazán: arcomról pirosas-lilás foltok köszöntek vissza. Sanyarúan és lesújtva érkeztem meg jövődöbelimhez, aki, miután elbeszéltem neki töredelmeimet, édesapám védelmébe kelt. Nem fért fejébe vakmerőségem, és az, hogy képes vagyok elárulni otthonomat csak azért, hogy fondorlatos módokon eljussak a kozmetikushoz haját vágatni, már megint. Ettől zaklatott lelkiállapotba kerülve felvilágosítottam, hogy a kozmetikus nem fodrász, valamint ultrahang-hullámokat tartalmazó arckezelése után szolárium okozta arcbőrröm színes mintáját. Jövődöbelim rám nézett, és mélyen sóhajtva, aggodalommal teli hangon ezt mondta: „Ha otthon maradsz, napsütötte bőröd nem lesz, de talán boldog még lehetsz.”

Miközben igyekeztem visszanyerni lelki erőnlétemet, megcsördült a kaputelefon, amelybe ismerős hang szólt bele. Apám önpusztítást hozó hajlamaimat, de szívem rejtekeit is ismerte, ha tudta, hogy hová menekülök gyáva lelkemmel. Mikor már azt hittem, hogy apámat örökre odahagytam és soha többet nem látom, megjelent, hogy visszafogadjon mint tékozló fiát, és fogadja bocsánatkérésemet szégyenletes tetteimért. Majd arcához tartozó komolysággal azt mondta, hogy most merész lehetőséget ad kezembe, amittől a legfelsőbb emberek között érezhetem magam: minden héten egy napra saját szabadidőmmel rendelkezhetek, ha izoláltságomat reprezentálom gumikesztyű és maszk viselésével, és ez a nap a péntek lesz, hogy mindig emlékezzünk, hogy pénteken szabadultunk meg a szabad akaratot elnyomó családi korlátozások alól.

Első nap

A világból érkező hírek egyre több és több országot említene, ahol a járvány felütötte a fejét. Az elmúlt hetekben az angol nyelvű híroldalak kapcsolódó cikkei, interjúi olvastam, hallgattam, míg azt nem vettem észre magamon, hogy egyre idegesebb vagyok, gyanakodva tekintek az emberekre, és hallgatom a családot, ahogy ők is a pánik jeleit mutatják magukon, hiszen akármennyit is hallunk a betegségről, végeredményben nem tudunk semmit. Már napokkal ezelőtt be kellett ismernem magamnak, hogy félek. És fél körülöttem mindenki: gyanakodva tekintünk azokra, akik elmennek mellettünk az utcán, akiket eddig észre sem vettünk, azok most hirtelen „veszélyforrásként” közelednek; az ösztönös félelem kihozza belőlünk a xenophóbot (elvégre egy világjárvány mindig „külföldről érkezik”). Ez utóbbin a hírek sem segítenek, hiszen most valahogyan mindenhol kötelezőnek tekintik megemlíteni, hogy az „új beteg” milyen nemzetiségű.

Anyám pár napja kórházba került, és úgy döntöttem, meglátogatom, és viszek be neki könyveket, hiszen ha valahol, akkor egy kórházban aztán lehet unatkozni. Pechemre, előtte való nap jelentették be a látogatási tilalmat. Ezért, legalábbis így terveztem, csak bemegyek, leadom a könyveket a nővérpultnál, és már ott sem vagyok. Be is mentem, csak hogy előbb meg kellett találnom az osztályt. Ehhez egy szembejövő orvost kérdeztem meg, aki kiküldött az udvarra, hiszen onnan kell a másik épületbe bemenni. Bevallom, valami olyasmire számítottam, hogy legalább figyelmeztet a látogatási tilalomra. Nem tette. Az udvaron ismét megkérdeztem, ezúttal egy nővért, hogy hol kell bemenni az adott osztályra. Elmondja, hogy menjek be azon a vaskapun az alagsorba, majd a kazánház végén lesz egy lift, azon felmegyek erre meg erre az emeletre. Az „és-mi-van-a-látogatási-tilalommal”-ra egy „az-van-de-úgyis-beengedik”-kel felel. Nem tudtam, mit gondoljak.

Amikor jött a hír, hogy korlátozzák a kijárást, szinte megkönnyebbültem, és úgy érzem, felkészülten nézek elé a karanténra.

Hatodik nap

Nincs mit tenni, el kell menni zöldségért, hiszen a családnak hirtelen nagyon fontos lett: ami a fagyasztóban van, nem elég, a kertben meg még semmi nem terem. Nem érzem, hogy ez jól fog tenni a hirtelen kialakult hipochondriámnak. Már így is mániákusan mosok kezet, hiszen továbbra sincs semmi fogalmam arról, hogy mennyire kell féljek.

Tizedik nap

Lassan fogy a gyógyszerem, a háziorvostól pedig, még a karantén előtt, hiába kértem, hogy ha már három hónapi adagot lehet kiírni, akkor miért nem annyit ír fel, ami tényleg elég három hónapra. Egy szó, mint száz, megint ki kell mennem, az pedig, hogy ezúttal oda, ahol betegek is vannak, nem nyugtat meg. Felhívtam őket, hogy akkor ez most hogy is zajlik, mondták, hogy e-receptet írnak fel, amit utána személyivel bármelyik gyógyszertárban kiválthatok, be se kell menni. Mire mondtam, hogy remek, nekem készíteni kell a gyógyszert, mire mondták, hogy, ja, azért be kell menni. Járvány ide vagy oda, minden a régi kerékvágásban történik velem.

Tizenhatodik nap

Igyekszem magam távol tartani a híroldalaktól, hiszen valahogy az, hogy ki kell tölteni egy egész oldalt állandóan frissülő cikkekkel, nem társul jól egy járvánnyal. Nem kell azonban nagyon próbálkoznom, hiszen távmunkában hirtelen megnöttek az „ezt-még-légyszi-csináld-meg”-ek. A kerti és az egyéb ház körüli munkák legalább némi kikapcsolódást jelentenek, és ürügyet arra, hogy felálljak a számítógép elől, ahol máskor ritkán kell ennyit ülnöm.

Huszedik nap

Vajon mi kell ahhoz, hogy az emberek végre megtanulják, hogyan kell előre tervezni? Azt azonban meg kell valljam, hogy egyre szívesebben öltöm magamra a „vegyvédelmit”, és megyek el, hogy hozzak a családnak valamit, amire nagyon vágyunk, csak ne kelljen otthon azt hallgatnom, hogy mi az, amire nagyon vágyunk. A vágyak mostanra leltárlistává alakultak, aminek nem sok köze van ahhoz, hogy mi és mik vannak felhalmozva.

A lefekvés előtti olvasmányok is valami perverzióknak, vagy nem tudom minek köszönhetően alakulnak: Samuel Pepys naplójából azok a részek, melyekben a pestisről ír (megjegyzem, az emberek hozzáállása nem változott meg gyökeresen), illetve a Vörös halál maszkja (vagy álarcának fordították?). Mintha megerősítést keresne az ember, hogy nem először nézünk szembe ilyesmivel. „Kár”, hogy a nagy járványok nem túl olvasmányosak, így elfeledkeztünk róluk, illetve hál' istennek (akkor is kisbetűvel írom) elszoktunk tőlük.

Huszonötödik nap

Nem vagyok túlzottan meglepve azon, hogy a maszkviselést hogyan alkalmazzák az emberek: sokak áll alatt, illetve sokaknál azt látom, hogy ebben is valamiféle divatirányzatot látnak. Valaki tényleg időt, energiát és pénzt áldoz arra, hogy rózsaszínű gumikesztyűt és virágos maszkot szerezzen magának? Azóta nem láttam hasonlót, hogy a divatozó lányok elkezdtek gumicsizmát hordani.

Egy karanténpolgár vallomásai

Arról, hogy sokat kell sétálni

Aki sétál, nem akar eljutni sehová. Sétálj hát sehová. Sétálj teljes erőből, sétálj céltalanul, türelmesen. Sétálj a magányod ösvényén, sétálj a fürdőkádban, sétálj a paplanod alatt, éjjel, amikor az irigyeid is alszanak. Sétálj hiúság nélkül. Sétálj, megvetve a harsányakat. Sétálj a balkonodon, fel s alá, közben, hébe-korba, ha elnyomod a cigarettád, végezz két-három operatív törzskörzést. Nagyszerű dolog ez.

Maradj polgár a karanténban is

Livingstone-ról az a hír járta, hogy amikor heteken át egy fűkunyhóban élt a Viktória-vízesés táján, Közép-Afrikában, akkor is megborotválkozott minden reggel, pirítóst készített, délután ötkor pedig erős angol teát főzött, majd porcelánból itta meg. Te se add alább. Őrizd meg a méltóságodat, ennyi maradt neked.

Az öltözködésről

Az öltözködéssel egyáltalán nem kell törődni.

A tisztaságról

Vesd meg ezt a vírust. Aki megveti, erkölcsileg tiszta marad. Nem szennyezi be a kezét pökhendi mikrobákkal, aljas kórokozók. Port törölni, rongyokat mártogatni holmi pléhvödörbe, lebiggyesztett ajakkal is lehet. Ha tiszta maradsz, erős maradsz. Erős, mint Marcus Aurelius, amikor pedig a kvádok földjén már rég nem az ellenséggel harcolt, hanem a pestissel. Ám ő még akkor is szórakozottan pöckölte a bolhákat a lábszáráról. Közben hosszúszerű füvet rágcsált, és elmélkedett. Megtisztult, mire érte jött a halál.

Arról, hogy legokosabb egyedül maradni

Mert így nem kapod el. Mert így nem adod tovább. Már nem is tudod, mikor hagytad abba a munkád. A magány a lelked mélyén rejlik. Csak te maradtál és a vírus. Meg a nők. De a nőekkel nem kell törődnöd. Mitől félsz hát? Mit is remélhetsz? A végén meg kell halnod, tudjad ezt.

A hazáról

A hazáról csak szemérmesen beszélj. Menj haza, ha elmentél. Ne menj haza, amíg ott vannak az oroszok. Ha végül mégis hazamész, szellőztess utánuk. De ne vesd meg őket, hogy ott voltak. Egy időre te is azt hitted, hogy ott a haza, a magasban, ahogy azt vidéken mondják. A haza az egyetlen hely, ahol lehetsz. Bitang, ki e parancsot megszegi.

Kép: <https://twitter.com/mkipukraine>

IMPRESSZUM

Főszerkesztő: Király Anna, Tördelő: Király Anna

Szerkesztő munkatársak: György-Fazakas Fanni, Nagy Dávid, Nagy Dóra, Nagy Zsófia, Paál Zoltán, Petneházi Erzsébet

Logó: Nagy Nikolett

Felelős szerkesztő: Dr. Bodrogi Ferenc Máté

Felelős kiadó: Dr. Fazakas Gergely Tamás, egyetemi docens és Dr. Rácz Anita, egyetemi docens

Kiadja: Debreceni Egyetem Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet;

Magyar és Finnugor Nyelvtudományi Intézet

További információ, korábbi számok:

<http://irodalom.arts.unideb.hu>; <http://mnytud.arts.unideb.hu>